

Hitta din kommunala energi- och klimatrådgivare på www.ekrs.se

Klimatanpassa din bostad

De negativa konsekvenserna av klimatförändringarna är synliga även i Sverige. Ökade utsläpp av växthusgaser leder till fler varma dagar, risk för skadliga värmeböljor och torka samtidigt som kraftiga skyfall och risk för översvämningar ökar. Funderar du på att klimatsäkra din fastighet? Vi har samlat lite tips till dig som själv vill vidta förebyggande åtgärder eller ska bygga nytt.

Vad behöver jag tänka på?

Det finns många sätt att se till att ditt hem är rustat för väderrelaterade händelser. Med klimatförändringar ökar riskerna för källaröversvämningar, problem med dricksvattenförsörjning och längre strömavbrott. Hur kan våra byggnader bäst skyddas mot klimatförändringar?

Skillnad på väder och klimat

Enkelt förklarar man att väder är det som händer utanför fönstret just nu. Klimat är trender i vädret under en längre period.

Sol

Solinstrålningen värmer upp huset. På vintern är detta en välkommen hjälp för uppvärmning av huset men under en värmebölja på sommaren vill vi

hålla solen och dess värme ute. En fast solavskärmning kan släppa in den låga solen på vintern men hålla den höga solen ute på sommaren. Växter kan med fördel också användas för solavskärmning. Solavskärmning utanför fönstret är mer effektivt än avskärmning på insidan.

- Kontrollera hur solinstrålningen är på din fastighet och planera för svalka.
- Installera solavskärmning (till exempel solskydd, pergola, markiser eller jalousier).
- Dra ner persienner eller dra för gardiner på dagen för att minska solinstrålningen.

Värme

Värme orsakar obehag och värmeböljor kan leda till överdödighet

bland befolkningen. Det är viktigt att ta hänsyn till klimatet vid nybyggnation så att fastigheter inte blir onödigt varma på grund av planlösning eller fönsterplacering. Exempelvis kan andelen stora södervända fönster begränsas och sovrum lokaliseras mot norr.

Lika enkelt som effektivt är det att hålla dörrar och fönster stängda. Först när temperaturen är lägre utomhus än inomhus är det läge att öppna och lufta. Grönska som till exempel träd, buskar och gräsmatta runt huset håller huset svalare. Ett grönt tak och klätterväxter mot väggarna minskar uppvärmningen av tak och väggar.

Välj isolering som stänger ut både värme och kyla. Till exempel hus av sten med putsade väggar av kalk absorberar värme och är svalare under

sommaren. Aktiv kyla som air-condition (AC) är dyrt i drift men det finns alternativ, till exempel genom att generera frikyla från luft-luft, jord- och bergvärmepump. Fjärrkyla är modernare fjärrvärme (som funkar på 10–40 °C) som också kan kyla.

- Vädra på kvällar och nätter när utetemperaturen är lägre.
- Använd fläkt för att öka luftcirkulationen i byggnaden.
- Om kylbehov finns, börja alltid med att se över möjligheter för passiv kylning, det vill säga fjärrkyla eller frikyla.

Regn/ torka

Allt fler och mer intensiva skyfall orsakar översvämningar på platser där det aldrig svämmat över tidigare. Vid kraftiga skyfall kan det uppstå fuktproblem. Grundvattennivåerna kan variera mycket och orsaka problem med vatteninträning vid stora nederbörds mängder. Regn är samtidigt värdefullt och växtlighet är viktigt för vatten-upptagningen. Genom att undvika stora, hårdgjorda ytor som till exempel altaner och markplattor, minskas risken för översvämningar.

Det är också viktigt att ta hand om dagvattnet, vatten från tak kan exempelvis samlas i vattentunnor och regntankar för att sparas till torrare perioder. Som exempel kan en regntank på 5000 liter klara delar av hushållets vattenanvändning såsom toalett, tvättmaskin, städning och till trädgårdens växter under ett helt år.

- Säkerställ att byggnaden är tät från vatteninträning men att den kan andas.
- Spara regnvattnet på din fastighet.
- Undvik hårdgjorda ytor för att minska vattenbelastningen på avloppssystemet. Gröna ytor och växtlighet tar bättre hand om vattnet.

Snö

Ökad nederbörd innebär också tjockare snölager på taket. Även om det blir allt färre dagar med snö kan det falla mer snö på kort tid än vad det gjort tidigare. Fuktig packad snö och is är besvärlig att få ner från taken och ger en ökad risk för takras. Att taken rasar beror på att snön packats till större tyngd än vad konstruktionerna dimensionerats för. Med ett extra starkt tak (som är ett krav vid nybyggnation) och snörasskydd kan problem undvikas.

- Bevaka risken för ras och att ta skyndsamt bort den is och snö som kan rasa.
- Håll koll på snölasten – SMHI erbjuder tjänsten Snölast på tak.
- Inspektera befintliga konstruktioner och vid behov stötta upp.

Översvämning

Stigande havsnivåer och ökad nederbörd kan orsaka översvämningar längs kusterna, i vattendrag och även i områden som ligger under havsnivån. Det är viktigt att regelbundet rensa hängrännor och brunnar från löv och smuts, se till så att uteplatser och uppfarter lutar ut från huset så att vattnet rinner bort och kontrollera att ditt hus har korrekt gjord dränering för att minimera skadorna vid en översvämning. Om du ska bygga nytt, tänk på placeringen av huset så det inte hamnar i en sänka. I zoner med risk för översvämning och skyfall bör el och viktiga apparater installeras ovanför den maximala vattennivån för att minimera skador.

- Säkerställ väl fungerande avrinningsvägar och dränering. Led dagvatten från tak och hårdgjorda ytor till lämplig översvämningssyta.

- Kontrollera att det inte finns känslig och/eller värdefull utrustning/installationer i byggnadens källarutrymmen.

Användbara länkar

energimyndheten.se – här finns information om klimatanpassning inom energisektorn.

smhi.se – erbjuder väderprognoser och beslutsunderlag inom meteorologi, hydrologi, oceanografi och klimat.

msb.se – myndigheten för samhällsskydd och beredskap, har som uppgift att förebygga och hantera olyckor och kriser. Klimatanpassning faller här under begreppet naturolyckor.

Vill du ha mer tips och råd? Kontaktuppgifter till din lokala rådgivare hittar du på vår hemsida www.energimyndigheten.se/ekr. Varmt välkommen att kontakta oss!

Kontakta din rådgivare och följ oss på Facebook

Vill du ha mer tips och råd? Kontaktuppgifter till din lokala rådgivare hittar du på vår hemsida www.ekrs.se. Varmt välkommen att kontakta oss!

ekrs.se

Glöm inte att gilla oss på Facebook! Sök efter "Energi- och klimatrådgivarna Syd" för att hitta oss och ta del av nyheter och våra evenemang.

Vi ger dig opartiska råd

Den kommunala energi- och klimatrådgivningen ger lokal, opartisk och gratis rådgivning om energieffektivisering och förnybar energi till hushåll, föreningar och företag. Rådgivningen finansieras med stöd av Energimyndigheten. Kontaktuppgifter finns på www.ekrs.se. Varmt välkommen att kontakta oss!

Detta informationsblad är framtaget Energi- och klimatrådgivarna i Eslöv, uppdaterat oktober 2022.